

360.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 360 8° (LN 791)

073

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 360 8° (LN 791)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 360 8° (LN 791)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 360 8° (LN 791)

N° 360.

= Z dk 791
M

ASSERTIONES
DE
V T I L I B V S E T
P E R N I C I O S I S P R A E-
dictionibus futurorum euentuum, qui-
bus interseritur tutissimæ ratio
expectationis futurorum,
propositæ in disputa-
tionem

à

Nicolao Hemmingio
in
Iunio, Anno Domini 1569.

HAFNIAE
Excudebat Laurentius
Benedictus
1569.

25705822

THE VERITV

OF THE CHURCH

OF CHRISTIANITY

IN THE ENGLISH

VERSION

BY JAMES

THE FIFTH EDITION

WITH A HISTORY OF

THE CHURCH OF ENGLAND

BY JAMES

THE SIXTH EDITION

WITH A HISTORY OF

THE CHURCH OF ENGLAND

I.

NECESSERE est Ecclesiam recte institui de utilibus & perniciosis prædictionibus futurorum euentuum: ne vel securè contemnat utiles & laudabiles prædictiones, vel superstitiose inuoluntur perniciosis prænunciationibus in contumeliam Dei, & in propriam perniciem.

2.

Ut autem recte discernamus inter utiles & perniciosas prædictiones: causas earum imprimis obseruare oportet: vnde iudicium pendet & certitudo.

3.

Omnis proinde prognosis seu futurorum euentuum prænunciatio, uel originatur à prima causa immediate, vel à secundis causis naturalib⁹, uel aliunde,

A 2   hoc

hoc est, vel à Diabolo, vel ab homine.

4.

Prognosis siue præcognitio oritur
à prima causa, cum Deus per inspira-
tionem, siue quocunq; alio modo reuelat
hominibus futuros euentus. Et hæc
præcognitio dicitur Prophetica.

5.

Est autem hæc præcognitio Pro-
phetica ideo certissima, & dignissima
cui fides habeatur, quia autorem habet
DEV M, qui omnia futura tanquam
præsentia, in suo æterno videt.

6.

Huius Propheticæ prædictionis
v̄sus est maximus, vt quæ certitudi-
nem doctrinæ Ecclesiæ humanis men-
tibus obsignet.

7.

Nam cum vident homines euentus
longis-

longissimè antea signatos respondere
prædictionibus Prophetarum, confir-
mantur de autore Deo, & doctrinam
quam Prophetæ proponunt, diuinam
esse statuunt: præsertim cum eandem
multiplices patefactiones diuinæ, mi-
racula plurima, consensus Mosis, Pro-
phetarum, Christi, Apostolorum, con-
seruatio Ecclesiæ in tantis furoribus
Diabolorum & hominum, & obsig-
natio veritatis in cordibus Sanctorum
per Spiritum sanctum, confirmant.

8.

Prognosis siue præcognitio quæ
pendet à secundis causis, quas natura-
les vocamus, Prognosticis quibusdam
nititur, hoc est, signis futurorum euen-
tuum.

9.

Hæc autem prognostica & signa
A 3 futuro-

futurorum euentuum sunt triplicia
(pro quorum varietate certitudo eti-
am variat) videlicet *terrena*, *caelestia*,
erratica.

10.

terrena demonstrationem & sci-
entiam pariunt, & sunt causæ quæ ne-
cessitate *Physica* agunt, & constanter
& semper suos effectus producunt.

11.

Hæc prognosis propter constan-
tiam causarum Apodictica dicitur.
Hac Mathematici prædicunt sine er-
rore Eclipses futuras. Vnde patet
quanta laus sit Mathematicæ doctri-
næ, quando intra suos terminos manet.

12.

Huius apodicticæ præcognitio-
nis usus est, ut agnoscamus totius uni-
uersi autorem Deum esse, qui certis le-
gibus

gibus gubernat hanc cœli pulcritudinem, ut illum agnoscamus, agnitum colamus ac prædicemus. Quemadmodum Paulus docet Roma. I. Ideo in Actis Apostolicis de Deo dicitur: Ἐκ πλάνης τοῦ οὐρανοῦ ἐκτὸν αφῆκεν.

13.

Signa quæ εἰκάσια dicuntur, nec demonstrationem nec scientiam pariunt, Sed coniecturam tantum, ut plurimū tamē verā. Nam sunt causæ quæ producunt suos effectus, non necessariò et semper, vnde fit, quod interdū frustrentur suis effectib⁹, impedientib⁹ occultis causis. Dicitur autē hæc præcognitio, probabilis.

14.

Hac probabili coniectura freti Mathematici, pluuias, siccitates, tēpestates, grassaturos morbos, interitus animalium, frugū, vini, et aliarū rerum

A 4

copiam

copiam vel defectum prædicunt, non
sine magna suæ artis commendatione.

15.

Huius probabilis præcognitionis
usus est, ut homines suas operas rectè
distribuant, ne tempestate imminente
nauta soluat: ne agricola faciat instan-
te pluia, quod requirit siccitatem: &
morbos imminentes aptis præseruati-
uis anteuerteramus.

16.

Erratica signa sunt, quæ nec de-
monstrationem pariunt, nec veram
coniecturam faciunt, nec causæ sunt
propriæ actionum humanarum aut
euentuum prosperorum vel aduerso-
rum, & errant ut plurimum. Et quia
rarò, idq; casu euentus respondet, dece-
ptionem & vanam spem hominibus
credulis injiciunt.

Hinc

17.

Hinc erronea illa prognosis gene-
thliacorum nascitur, qui gloriantur se
fortunas hominum & eventus ex horo-
scopis prædicere posse.

18.

Hi tametsi vera interdum prædi-
cunt : tamen ipsa prædictio fallaciam
perniciosa habet annexam. Nam ho-
mines qui istis nugis fidem adhibent,
paullatim abducuntur à verbo Dei,
præmissionibus & cominationibus
diuinis diffidunt, varijs implicantur
erroribus : donec laqueis Sathanæ im-
pediti, religioni ipsi renuncient, etsi
non apertè & verbis, occultè tamen
& animo.

19.

Hoc periculum animaduertentes pij
gubernatores politiarum & Ecclesia-

A 5 rum

rum, legibus cauerunt & pœnis, ne quis
eſſet, qui hanc deceptoriam artem pro-
fiteretur, quæ corruptela est morum
pugnans cum verbo Dei & professio-
ne Christiana.

20.

Fuerunt quoq; inter Ethnicos, sa-
pientes homines, qui hanc vanitatem
in suas respublicas non admiserunt. Et
Gellius acuto dilemmate eam exagi-
tat. Ita enim ait: Aut aduersa euen-
tura dicunt, aut proſpera. Si dicunt
proſpera & fallunt: miser fies fruſtrā
expectando: Si aduersa dicunt & men-
tiuntur, miser fies fruſtrā timendo. Si
vera respondent, eaq; sunt non proſpe-
ra: iam inde ex animo miser fies, ante-
quam è fato fies. Si fælicia promit-
tunt, eaq; euentura sunt, tum planè duo
erunt incommoda, & expectatio
teſſei

te ſpeſi ſuſpenſum fatigabit, et futurum
gaudiſ fructum ſpes tibi iam defloraue-
rit. Nullo igitur paſto vtendam eſt
iſtiuſmodi hominibus res futuras præ-
ſagientibus.

21.

Etsi autem corporum & humorum
affectiones ex tempore conceptionis &
ortus coniectare interdum poſſunt Ge-
nethliaci: tamē cum cauſae propriae euē-
tuum humanorum, quoad ſuccesſū pro-
ſperū et aduersum in negotijs et uita at-
tinet, non pendent à tempore conceptionis
et ortus: decipiūt ſtultos homines Gene-
thliaci, q̄ illorum fortunas aſtris ſubi-
ciunt. 22.

Nam cūm cauſae futurorum euē-
tuum in hominibus ſunt duæ: vide-
licet, prouidentia diuina & volun-
tas humana, & neutra ſubijcitur
imperio

imperio astrorum, profecto stultū fuerit & perniciosum ex vna particuliari causa, eaq; inferiore, impotentiore, ne dicam erronea determinatè colligere effectum repugnantibus causis principibus, proprijs, prædominantibus, et vna agentibus efficaciter.

23.

Infiniti homines concipiuntur eodem tempore, & in hanc lucem eduntur, maximè dissimiles & fortuna & moribus.

24.

Jacob & Esau vna concipiuntur, qui tamen nec fortuna nec moribus fuere similes.

25.

In eodem sæpe prælio multa hominum millia cadunt, in eodem naufragio ingens multitudo hominum perit, quibus

bus aptare eundem horoscopum, quid
quæsō stultius esse poterit?

26.

Pius ergo homo cogitans de futu-
ris sibi vel prosp̄eris vel aduersis, in-
tueatur primum prouidentiam Dei,
quæ nunquam pugnat cum promissio-
nibus & comminationibus diuinis.

27.

Hæc prouidentia postulat plura:
primum ut nos totos Deo commendem-
mus, eum timeamus, inuocemus et præ-
dicemus. Deinde ut securè contemna-
mus quicquid nobis mundus vel Sa-
thanæ mancipia minantur. Tertiò
ut respiciamus ad ipsius promissiones
& minas. Promittit enim prosp̄era
qui se diligunt, minatur aduersa se non
diligentibus. Impij, ait Salomon, non
dimidiabunt dies suos.

Has

28.

*Has promissiones & comminatio-
nes diuinæ euertunt, quantum in se est,
qui euentus hominum suis horoscopis
subijciunt.*

29.

*Neg_et quod voluntatem hominis
subijciant astris. Nam hoc esset opus
Dei destruere, Deum autorem peccati
facere, proæres in tollere, verbum Dei
negare, Spiritum sanctum legibus Ge-
nethliacorum subijcere.*

30.

*Huic Genethliacorum vanitati
affinis est diuinatio lege Dei damnata
videlicet, cum homines enthusiastæ se
plenos diuinitate simulant, & astutia
quadam Sathanica interdum futura
coniecant.*

31.

Fit

Fit autem hæc perniciosa diuinatio
multis modis, videlicet per exta pecu-
dum, auguria, sortes, colloquia cum
dæmonibus, &c.

32.

Nam dæmones aliquando prædi-
cunt, quæ ipsi facere decreuerunt, in-
terdum ambiguitate ludunt, nonnun-
quā ex signis naturalibus breui futura
coniectant. Fieri etiam potest, vt ali-
quando prædictiones Prophetarum
sequantur & vt suas proponant, vn-
de fit quod euentus saepe respondeat.

33.

Sed caueat sibi Christianus ne se
sinat à Sathan illudi: quod promis-
simum erit, si vel minimum defle-
xerit à verbo Dei ad vanita-
tem diuinatoriam.

FINIS.

Fit

etiam in his dicitur quod dicitur in libro
deuteronomio capitulo 32 versus 37
quod dicitur deus tuus in terra et in celo
et in mari et in terra

¶ Et dicitur in libro deuteronomio 32
versus 37 quod dicitur deus tuus in terra
et in celo et in mari et in terra
et in mari et in celo et in terra
et in mari et in celo et in terra
et in mari et in celo et in terra

¶ Et dicitur in libro deuteronomio 32
versus 37 quod dicitur deus tuus in terra
et in celo et in mari et in terra
et in mari et in celo et in terra
et in mari et in celo et in terra
et in mari et in celo et in terra

21 VIII

360.